

Evaluering af bredbåndspuljen 2016-2017

Opsamling

2. marts 2018

1. Baggrund

Bredbåndspuljen er en del af den politiske aftale om "Vækst og udvikling i hele Danmark", som Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgik i februar 2016. Der blev med aftalen afsat i alt 200 mio. kr. til en forsøgsordning med en statslig bredbåndspulje i 2016-2019.

I en bred aftale fra april 2016 blev 7 partier (Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre) enige om de kriterier, der skal gælde for bredbåndspuljen.

Det blev i aftalen om rammerne lagt fast, bredbåndspuljen er målrettet sammenhængende områder, hvor der maksimalt er adgang til 10/2 Mbit/s. Der kan gives tilskud til infrastruktur, der senest i 2020 skal kunne levere 100/30 Mbit/s. Der er krav om en egenfinansiering på minimum 2.000 kr. fra hver deltagende adresse.

Midler fordeles efter en pointscore ud fra 5 objektive kriterier:

- Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 10/2 Mbit/s – vægtning 25 pct.
- Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 5/1 Mbit/s – vægtning 25 pct.
- Projektets størrelse – vægtning 20 pct.
- Totalprisen per tilslutning – vægtning 10 pct.
- Andel af egenbetaling – vægtning 20 pct.

I 2016 blev der udmøntet 80 mio. kr. I 2017 skulle der oprindeligt udmøntes 40 mio. kr., men regeringen og Dansk Folkeparti indgik i november 2017 en aftale om at tilføje yderligere 62 mio. kr. til årets pulje, hvorfor der i alt var 102 mio. kr. i bredbåndspuljen i 2017.

Der er afsat i alt 80 mio. kr. til udmøntning i 2018-2019. Det indgår imidlertid i de to politiske aftaler fra 2016, at bredbåndspuljen skal evalueres efter ansøgningsrunderne i 2016-2017 med henblik på politisk stillingtagen til, om de resterende midler skal udmøntes.

Der er to overordnede formål med evalueringen.

Det skal for det første afklares, om bredbåndspuljen har virket efter hensigten, og særligt om den har givet forstyrrelser på bredbåndsmarkedet i et omfang, som har medført en opbremsning af teleudbydernes kommercielle investeringer i bredbåndsinfrastruktur.

For det andet skal evalueringen komme med bud på, hvordan puljen kan målrettes mere mod tyndt befolkede områder. Formålet med bredbåndspuljen er at bidrage til visionen om, at der skal skabes mulighed for vækst i hele Danmark. Der har derfor været kritik af, at der er projekter i tætbefolkede byområder, herunder et projekt i Københavns Kommune, som har modtaget tilsagn om tilskud fra bredbåndspuljen.

Evalueringen er gennemført af Energistyrelsen på opdrag fra Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

2. Metode

Energistyrelsen har undervejs i arbejdet med evalueringen lagt vægt på at få input fra relevante interessenter.

Der er for det første gennemført en høring, hvor alle havde mulighed for at bidrage. Der blev modtaget 48 høringssvar med bemærkninger til indretningen af bredbåndspuljen. Svarene kommer fra et meget bredt udsnit af interessenter, herunder kommuner og regioner, interesseorganisationer, teleudbydere og privatpersoner.

Styrelsen har endvidere gennemført tre fokusgrupper i Vejle, Aalborg og København. Fokusgrupperne var sammensat af repræsentanter fra kommuner/regioner, teleudbydere og lokale bredbåndprojekter. Alle havde praktisk erfaring med bredbåndspuljen og kunne derfor bidrage med værdifuld viden i forhold til evalueringen.

Der er udarbejdet to hovedrapporter:

Bilag 1: Bredbåndspuljens konkurrencepåvirkning

Bilag 2: Fokusering af bredbåndspuljen mod tyndt befolkede områder

De to rapporter er understøttet af fire faktuelle bilag:

Bilag 3: Nøgletal om resultatet af bredbåndspuljen i 2016-2017

Bilag 4: Opsummering fra fokusgrupper

Bilag 5: Opsummering fra peer review af rapport om bredbåndspuljens konkurrencepåvirkning

Bilag 6: Opsummering af de væsentligste punkter fra de modtagne høringssvar.

Rapporten om bredbåndspuljens konkurrencepåvirkning har været i peer review hos tre eksterne eksperter med stor erfaring fra teleområdet. På baggrund af dette review er der foretaget relevante justeringer i rapporten.

3. Resultatet af bredbåndspuljen i 2016-2017

I 2016 var der 173 ansøgninger til bredbåndspuljen, og der blev i alt søgt om tilskud for ca. 300 mio. kr. I 2017 var der 72 ansøgninger, og der blev i alt søgt om tilskud for knap 150 mio. kr. I 2016 var der ca. 335.000 tilskudsberettigede adresser – i 2017 var der ca. 270.000 tilskudsberettigede adresser.

Der blev i 2016-2017 samlet givet tilsagn om tilskud for knap 178 mio. kr. til i alt 73 projekter rundt om i landet. Tilskuddet vil give hurtigt bredbånd til godt 7.600 adresser. Knap 80 pct. af adresserne ligger i landzone, godt 12 pct. i byzone og godt 8 pct. i sommerhusområder.

Der er flest adresser i Region Sjælland (2.554), som er tilgodeset fra bredbåndspuljen, mens Region Nordjylland ligger lavest (161). Det gennemsnitlige tilskud pr. adresse er lavest i Region Syddanmark (16.168 kr.), og Region Nordjylland har det højeste gennemsnitlige tilskud (35.513 kr.).

Der er 11 bredbåndsudbydere involveret i de projekter, som modtager tilsagn om tilskud i 2016-2017. Den udbyder, som er involveret i flest projekter – og som skal dække flest adresser – er YouSee. 46 ud de 73 projekter har imidlertid en anden bredbåndspartner. YouSee opnår således en stor andel af projekterne, men dog ikke en andel, der overstiger selskabets andel af bredbåndsmarkedet i øvrigt.

4. Konklusioner

Bredbåndspuljens konkurrencepåvirkning

Det konkluderes, at der ikke umiddelbart er nogen indikation på, at teleudbyderne generelt udsætter eller neddrogler deres kommercielle aktiviteter på grund af bredbåndspuljen. Der kan dog overvejes enkelte tiltag for at skærpe konkurrencen. Der peges konkret på følgende forhold:

1. Øget dialog med små udbydere af fast trådløst bredbånd, om hvordan deres nuværende og kommende dækning lettest og bedst kan afspejles i kortlægningen til bredbåndspuljen.
2. Dialog med telebranchen om, hvorvidt dækningen med mobilt bredbånd kan indgå i kortlægningen til puljen.
3. Niveauet for mindste egenbetaling pr. adresse ændres fra 2.000 kr. til fx 4.000 kr. for at sikre mulighederne for kommerciel udrulning af kosteffektive tekniske løsninger som fast trådløst bredbånd.
4. Drøftelse med Kommissionen for at undersøge mulighederne for at få godkendt justeringer af bredbåndspuljen, herunder særligt kravene til åben engrosadgang, hvis der søges almindelig godkendelse.

Fokusering af bredbåndspuljen mod tyndt befolkede områder

Det er Energistyrelsen samlede vurdering, at man kan gennemføre forskellige justeringer af rammerne for bredbåndspuljen med henblik på at nå dette resultat. Styrelsen peger på følgende forhold til overvejelse i de politiske drøftelser:

1. Byzoneadresser i bykommuner kan udelukkes fra at kunne modtage tilskud. Det vil reducere antallet af tilskudsberettigede adresser med godt 30.000 adresser.
2. Grænsen for maksimale point for kriteriet om projektets størrelse kan nedsættes fra 100 adresser til 50 adresser, og vægtning kan nedsættes fra 20 pct. til 10 pct.
3. Kriteriet om andel af egenbetaling kan ændres til at vedrøre faste beløb i stedet for, at det opgøres som en andel af omkostningerne. Maksimum-

point kan sættes ved en gennemsnitlig ekstra egenbetaling på 10.000 kr. pr. deltagende adresse.

4. Der kan tilføjes et nyt kriterie, som giver ekstra point for andelen af adresser i land- og yderkommunernes landzoner, der deltager i et projekt. Dermed gives ekstra vægt til godt 80.000 adresser i tyndbefolkede områder.
5. Grænsen for maksimalt, gennemsnitligt tilskud på 70.000 kr. kan fjernes. I stedet kan der indføres en grænse for støtteintensitet på 2/3 af projektets omkostninger fra bredbåndspuljens side. Det vil sige, at mindst 1/3 af projektets omkostninger skal stamme fra de lokale borgere og virksomheder, bredbåndsselskabet og/eller kommunen.

Rapporten indeholder derudover overvejelser om, hvorvidt det kunne være hensigtsmæssigt at udelukke sommerhuse fra at kunne søge bredbåndspuljen. Der er imidlertid både forhold, der taler for og imod en sådan løsning.